

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Casus. vi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

De quonibus impertinentibus

Casus. v.

Queritur quanto: **Utrum** recte diuinas teneat confiteri peccata quae sunt confessio: Ad quod respondeo: quod secundum scriptum Thome. i. iij. di. xxiij. q. j. ar. iij. de his sunt tres opiniones. Prima est quod talis teneat omnia etiam in particulari recitari: si confiteatur alteri: vel etiam sed in memoriam. Secunda pro quod nec in particulari nec in generali tenet. Tertia pro quod tenet solum ad recitandum in generali: et etiam in speciali quantum sibi videtur expedire in directe tanquam ad illud sine quo non potest debet remedium adhiberi suis peccatis. Ut sibi gratia. Si aliquis frequenter lapsum carnis ex aliqua occasione passus: illa per satisfactionem ampuetur. Hanc tertiam alius reprobat: sequitur scriptum Thome. 2. Pise. ti. p. 10. q. 2. Ray. 2. sum. p. 10. q. 2. Et est rationabiliter: quia ita factum est confessio ut quae satisfactio intentioni ecclesie quae intendit ut remedium adhibeat peccato. Videtur igitur ad hoc reperiri quod frequenter per accidens quod sacerdoti dicitur vel permittit lapsum est in idem ex consuetudine: quia tunc grauius peccat. ex tunc de consuetudine. c. vi. Tanto grauiora sunt peccata quantum diuini infelicem animam detinet. et grauius tunc remedium oportet ut peccatum de cetero caueat. Unde quando confitetur: tenet dicere frequenter se lapsum in tale peccatum. Item quod ex naturali inclinatione: quia tunc oportet penitentiam esse proportionatam ad moderandum illam inclinationem. sicut et quod est nature calidae et lubricae magis expedit aqua potius quam psalmodia. Item quod ex commoditate peccandi: puta quia domicellam tenet in domo: et frequenter habet ad voram. Si tamen tu commoditate subtraxisti: videtur quod tu non teneas.

Sed contra: quia in nulla lege est scriptum. Sol. Hoc prout tenet in peccatis pro ecclesie de confessione: quae intendit ut taliter confitearis quod possis curari. Secundo: quia de penitentia dicitur. j. in ca. mensura. ubi: Non est necesse ut que semel confessi sumus de nouo confiteamur. Solum. Verum est dicitur recte. sed secus indirecte. quia prope non est confiteri peccata praeterita sed praesentia. Et hae conclusiones.

Prima. Non est necesse recitari peccata

etiam seculi et confessio: nisi quando sine eis non possunt sufficere confiteri peccata

Secunda. Hoc autem est: quando frequenter laberis ex consuetudine vel robore aut inclinatione corporis: aut comoditate vel generaliter quocumque occasione

Tertia. Si tu es certus ex aliquo nouitate quod non reciduas: non tenentis ut videtur: quia iam remedium est appositum. Et si peccatum sit grauius in habitudine ad peccata: tamen ista grauitas non est essentialis ei.

Casus. vi.

Queritur sexto: **Utrum** expletus in mortali possit expletus satisfactionem in iudicio per hunc quod fuerat ante peccatum. Ad hoc respondet Guill. 2. Petrus. d. pal. iij. di. xv. et Rich. ac Scor. ibidem. et Pise. i. et. satisfactio. et multum multa loquitur. verumtamen forte non vere dissonat. Pro fundamento igitur accipio dictum Petri de pal. in. iij. quod non ad hoc possit: quod duplex est satisfactio. scilicet sacramentalis: quae fit ex inclinatione sacerdotis dispensantis sacramenta. Et prout: quae fit ex prout penitentis contra peccatum. Deinde dico cum Scor. quod penitens quod sine causa non implet penitentiam in iudicio et acceptat a committit in obedientiam mortalem. Utrum pro ea possit in mortali expletus: scriptum Thome. in. iij. ubi s. dicitur: quod quidam dixerunt quod sic. sed est iniquum impossibile. quia oportet opera satisfactoria esse deo accepta: cum non fiat et satisfactio secundum equitatem: sed secundum acceptationem. quae acceptatio non est respectu eorum que non placent: cuiusmodi sunt opera peccatoris. Subiungit autem quod satisfactio quae fit per opera relinquenda post se effectum non est iterum necessaria. quia si talis penitentia illa satisfactio erit accepta deo in suo effectum. sed tamen ea quae transierit oportet iterum rari: non autem confessionem. quia huiusmodi doctores non dicunt. Hec ille. Videtur autem velle. Videtur mentem sancti Thome esse: quod si effectus salutis iam transierit quantum redit peccatum: non valet satisfactio. Petrus autem ubi s. q. j. ar. ti. iij. sic dicit. Tertia conclusio est: quod quando

hō de oibz est p̄ticius ⁊ p̄fessus ⁊ absol-
 lut⁹: accepta penitētia / si illā pagat in
 mortali nouit̄ cōmissio: liberat se ab in-
 functōe sacerdotis: nec incurrit inobe-
 dientiā sicut si eā nō fecisset. qz nō ē for-
 titus vincillū p̄fessoris q̄ det vel ecclie.
 Sed hō in mortali existēs implēdo p̄ce
 p̄tū dī de honore parētū v̄l ecclie de se
 iunio ecclie q̄dragesimali: se ab illa ob-
 ligatōe liberat. ⁊ hoc similit̄. Quā aut̄
 satisfactio relinq̄t effectū: redeūte chari-
 tate: valet rōne charitatis ⁊ ex insuetōe
 sacerdotis. Hec ille. Videt̄ aut̄ mibi q̄
 opinto sc̄i Tho. sit eadē cū ista. qz san-
 ctus Tho. loquit̄ de satisfactōe p̄tuo-
 sa: vt p̄t̄ ex rōne sua. Dicendū igit̄ v̄l
 det̄ q̄ talis reditūas si expleuit̄ insuetā
 satisfactōne i mortali: nō tenet̄ replica-
 re illā in specie: martine cū null⁹ sc̄iat se
 esse sine mortali. sed sufficit si satisfaci-
 ar deo q̄ bona opa. Qd̄ si nō facit: non
 peccat mortali. s; i purgatorio exoluet̄
 equalit̄e insueti sibi: nisi fuisset̄ insuetā
 excessiua. qz eo casu exoluet̄ r̄m debitas
 p̄ctis: s̄m Capō. iij. dist. xij. Cū ḡ dicit̄
 sc̄i Tho. q̄ si trāsit̄ reterāda est: non
 intelligit̄ eadē in specie: sed equaliter
 Et cum d̄t q̄ si relinq̄t effectū erit̄ accep-
 ta in eo: intelligit̄ q̄ntū se extendit̄ ille
 effect⁹. Ita p̄bi gr̄a: q̄ si effect⁹ tot⁹ tei-
 nij relit̄ ē vt. x. ⁊ q̄n supuenit̄ charitas
 tā nō est nisi vt. v. illa satisfactio nō est
 accepta nisi vt. v. ⁊ alia q̄ncq̄ opterz ali-
 unde supplere. ⁊ h̄ int̄debat̄ Aider: vt
 videtur. Sed cōtra. Petā tua elemo-
 sytis redit̄e Daniel. iij. ⁊ tamē p̄stat
 q̄ ille repperat in pctō. So. Elemosyna
 relinq̄t effectū s̄m sc̄m Tho. Et tra-
 int̄debat̄ Daniel q̄ penit̄eret regē. Et
 ce igit̄ delusiones.

Prima. Penitēs est debitor pene sa-
 tisfactorie rōne pcti cōmissi: ⁊ rōne insue-
 tōis a sacerdote: sic q̄ etiā si sacerdos i-
 iūgat maiorē debito: tenet̄ t̄m ad eā.

Secūda. Si sacerdos iūgat satisfac-
 tōez minorē debito pcti penitēs tenet̄
 supplere residuū. si at maiorē tenet̄ eaz
 exple. si t̄m an̄ expletione mortaf. n̄ sol-
 uet̄ nisi debitā pctō i purgatorio

Tertia. Qui insuetā satisfactōez nō

relinq̄ntē effectū explet i mortali totū:
 tenet̄ repetere nō eadē in specie s; equa-
 lentē. Si aut̄ effectū relinq̄t: tenet̄ equa-
 lentē tantū repetere q̄ntū d̄ illo effectū
 sine charitate trāsuit̄.

Quarta. Qualit̄cūq̄ expleat̄ p̄nia:
 nō ē p̄t̄ h̄ necario iterāda p̄fessio

Casus. vij.

O Verit̄ septimo **Utruz**
 q̄libz ch̄itan⁹ tenet̄ teiunaz
 re totaz q̄dragesimaz: Ad h̄
 r̄ndēt̄ oēs doc. q̄ q̄libz tenet̄.
 Qd̄ p̄t̄ Primo. qz d̄t. ij. di. In his rebz
 in q̄bz nihil certuz scriptura statuit̄: mos
 ppl̄: mos det̄. Nec refert̄ vtz voluntas
 p̄ncipis p̄bis aut̄ facti. declarē. s̄. de le-
 ḡbz. l. de q̄bz. Vñ obligat̄ rōnabil̄ ⁊ p̄
 sc̄pta p̄suetudo. di. ij. c. illd̄. ⁊ c. illa. Se-
 cūdo qz videt̄ exp̄sse p̄t̄pt. de p̄se. di. iij.
 nō liceat. ⁊ c. nō optet. ⁊ c. placuit. ⁊ di-
 stin. v. q̄dragesima. Sed intelligit̄ si q̄s
 p̄t̄. Pro q̄ nota duas regulas. Prima
 est sc̄i Tho. iij. dist. xv. ⁊ tal. Quilibz
 p̄t̄ ⁊ debet̄ p̄seruare vitā ⁊ robur necel-
 sariū ad ea q̄ sibi incūbūt̄ faciēda necel-
 sario p̄ vita v̄l officio vel societate pul-
 uerū: vel respectu eoz q̄ facere p̄t̄ me-
 lloza teiunio. Et intelligit̄: incūbere nel-
 cessario: quādo al̄s esset̄ notabile dānū
 vel notabile incōmodū. Et similit̄ intel-
 go d̄ officio ⁊ societate quā relinq̄re nō
 p̄t̄ sine incōmodo: vt eū q̄s incidet̄ i
 latrones forte si sol⁹ esset̄: vel si q̄s relin-
 q̄ret officiu vtz posset̄ viuere: vt curioz
 vel laborator ⁊ hmōi. Qui cum p̄d̄ct̄
 p̄t̄ teiunare d̄t̄ posse. Secūda est **Guil. de**
Pisa. tal. Si cū p̄d̄ct̄ cert⁹ es q̄ n̄ pos-
 sis: nō req̄rat̄ disp̄sario. Si es dubius
 cōsule quēlibet̄ peritū ⁊ bonū: puta me-
 dicū conscientiaz vel p̄fessorē bonum ⁊
 prudentē. Qui si nō remanet̄ dubius:
 ita iudic̄to ei⁹ sine alia disp̄sario. Si
 aut̄ remanet̄ dubi⁹. oportet̄ adire plū-
 tum q̄ nō solū declaret̄: sed declaret̄ au-
 torit̄ative disp̄sando. Unde p̄t̄e q̄t̄
 scopum si potes s̄m **Guil.** ⁊ **Hosien.** ⁊
Petrū de palude. Sin aut̄em pct̄e p̄t̄
 robianum. Ad ista regula crede nullū